

حکمرانی خوب و سیستم های کارآمد

محمود سریع القلم

تجربه بشری:

بنگاه های خصوصی در اروپا و شمال آمریکا از 1850 میلادی به بعد، اصول زیر را در حوزه اجتماعی و اقتصادی راه اندازی کردند:

1. تصمیم سازی بر اساس سود و زیان؛
2. کیفیت و کنترل تولید؛
3. اعمال روش های افزایش کارآمدی نیروی کار؛
4. سیستم کارخانه و نظم اداری؛
5. تفکیک مالکیت از مدیریت.

سیستم سازی: اولین تجربه "توسعه" ژاپنی

سال	سازمان	منبع
1869	نیروی دریایی	انگلستان
1869	سیستم تلگراف	
1872	سیستم پست	
1869	ارتش	فرانسه
1872	دوره دبستان	
1874	پلیس	
1872	نظام قضایی	
1879	دوره دبستان	آمریکا
1872	سیستم بانک ملی	
1879	کالج کشاورزی	
1882	بانک ژاپن	بلژیک
1878	ارتش	آلمان

1. افزایش اهمیت داده ها و اطلاعات؛
 2. اهمیت دیدگاه های مخالف و موافق؛
 3. اهمیت اعداد، ارقام، کمیت ها؛
 4. اهمیت گزینه ها / هزینه - فایده؛
 5. اولویت دانش بر سِمت؛
 6. دیده شدن متغیرهای متعدد؛
- (Synoptic seeing)
7. تشخیص سریع تر اشتباهات.

سیستم سازی

تصمیم سازی گروهی

خروجی های عقلانی تر

مبانی تصمیم سازی گروهی:

1. تعطیلی کاریزما؛
2. جریان آزاد اطلاعات/Fact؛
3. تمایل به شنیدن دیدگاه های مختلف؛
4. امنیت شغلی؛
5. وجود دیدگاههای متعارض؛
6. کاهش خصالت های منفی فردی در فرآیند کار سازمانی (هیجان، احساسات، کینه، انتقام، عصبانیت، تعجیل، کم دقتی، کوتاه مدت بودن).

تحول دولت (Government) و تحول حکومت (State)

به موازات تحولات اقتصادی، تجاری، صنعتی و سازماندهی و سیستم سازی این فعالیت ها بوده اند که از حدود 1800 به بعد آغاز شده و همچنان چندین دوره تکاملی را طی کرده که هم اکنون به هوش مصنوعی رسیده است .

Artificial intelligence

Internet of Things (IoT)

تجربه ایران

- ✓ سرمایه داری ناقص
- ✓ صنعتی شدن ناقص
- ✓ اولویت امنیت بر اقتصاد
- ✓ اولویت سیاست بر اقتصاد
- ✓ اولویت هویت بر اقتصاد

برای **Nation State** (دولت-ملت، ملت-کشور) شدن،

جوامع 4 مرحله را باید حل کرده باشند و یا به طور جدی در حال حل کردن آنها باشند :

1. فائق آمدن بر تجربیات منفی تاریخی؛
2. فائق آمدن بر نگرانی های ساختار امنیتی؛
3. فائق آمدن بر شکاف های هویتی؛
4. فائق آمدن بر تعارضات فلسفی در حکمرانی (یا شکل گیری قرارداد اجتماعی).

متدولوژی شناخت در کشور:

عمدتاً انتزاعی است و نه رقمی.

به عنوان مثال در:

حکمرانی، عدالت، شهروندی، شفافیت، سیاست خارجی و نظام بین الملل.

در سال 2017:

آمریکا 8,270,000 اتومبیل به ارزش 192 میلیارد دلار وارد کرد.

1,920,000 اتومبیل به ارزش 57 میلیارد دلار صادر نمود.

تجارت آمریکا با شرکای اصلی

تراز منفی	مبلغ کل تجارت (میلیارد دلار)	
375	636	چین
147	686	اتحادیه اروپا
18	582	کانادا
71	557	مکزیک
69	204	ژاپن

در سال 2017

صادرات آمریکا :

1/5 تریلیون دلار

واردات آمریکا :

2/3 تریلیون دلار

آمریکا از مکزیک فقط 12 میلیارد دلار میوه و سبزیجات وارد می کند.

در سال 1396 234,000 نفر در ورودی دکتری در ایران
شرکت کردند

28,000 نفر وارد دوره دکتری شدند.

در سال 2015، 50,006 نفر در آمریکا دکتری گرفتند،
75 درصد در علوم و مهندسی بود. 14,037 نفر خارجی بودند،
از این تعداد خارجی ها بیش از 50 درصد از سه کشور چین، هند
و کره جنوبی بودند.

ذخائر ارزی

3/1 تریلیون دلار	چین
1/2 تریلیون دلار	ژاپن
785 میلیارد دلار	سوئیس
486 میلیارد دلار	عربستان
397 میلیارد دلار	هند
385 میلیارد دلار	کره جنوبی

ثروت شخصی

در سال 2017

در کل دنیا : 202 تریلیون دلار

آسیای شرقی : 19 درصد

اروپا : 15 درصد

آمریکای شمالی : 8 درصد

مجموع : 42 درصد

(تعداد کسانی که بالای 20 میلیون دلار دارند)

تویوتا در آمریکا

✓ 32 سال فعالیت در آمریکا

✓ 2,434,515 اتومبیل در آمریکا فروخته شده است که 1,263,547 اتومبیل در آمریکا ساخته شد.

✓ ده کارخانه در آمریکا دارد با 136,000 نفر پرسنل.

✓ تا به حال 26/5 میلیون اتومبیل در آمریکا تولید کرده است.

✓ 1500 نمایشگاه اتومبیل در آمریکا دارد.

✓ از آمریکا به 31 کشور صادر کرده است.

✓ 51 کارخانه در سطح جهانی و فروش در 170 کشور با 369,124 پرسنل و فروش 10,610,000 اتومبیل در سال 2017 با 8/4 میلیارد دلار در R&D . (کارخانه VW ، 12/1 میلیارد یورو).

• مراحل کارآمدی

1. وجود یک حکومت مبتنی بر سیستم و اجماع:

مجموعه‌ای از نهادهای اقتصادی، اجتماعی و سیاسی که از طریق کار تخصصی حداقل در میان نخبگان فکری و سیاسی از یک طرف و بخش خصوصی از طرف دیگر اجماع‌سازی کنند.

2. وجود یک حکومت توسعه‌گرا :

حکومتی که به الزامات توسعه اعتقاد دارد و آنها را پذیرفته است و مراحل بحث و گفت و گو، اجماع‌سازی و حل و فصل مباحث هویتی را پشت سر گذاشته است.

3. متمایل به سیاست‌های توزیعی :

اعتقاد به اتخاذ و اجرای سیاست‌هایی که به ایجاد فرصت‌های برابر و امکانات متساوی و بهره‌برداری‌های عادلانه میان شهروندان بر اساس توانایی، مهارت، تخصص و حقوق شهروندی اقدام می‌کند.

4. همکاری با نظام بین الملل :

تمایل به بهره‌برداری از بازارهای بین‌المللی، اولویت دادن به رشد و توسعه اقتصادی، تک‌ریلی کردن سیاست خارجی و الزامات توسعه اقتصادی، عضویت در سازمان‌های اقتصادی منطقه‌ای و بین‌المللی و تسهیل سرمایه‌گذاری خارجی.

5. بوروکراسی شفاف و کارآمد :

اتخاذ و اجرای رویه‌ها و سیاست‌گذاری‌های مشوق کار و کسب بخش خصوصی، افزایش قابلیت پیش‌بینی کارکردهای اقتصادی، شفافیت بانکی و مالی، تأکید بر کارآمدی، غیرسیاسی کردن تصمیم‌گیری‌های اقتصادی و حاکمیت قاعده و قانون در دستگاه اداری حکومت و دولت.

وزن عرصه های توسعه یافتگی

نکات پایانی

1. ایران در موضوع حکمرانی خوب، خاص نیست. حکمرانی قواعد عمومی دارد؛
2. شناخت اقتصاد و تجارت بین الملل، تعیین کننده است؛
3. حکمرانی خوب = تعامل گروه ها در سطح داخلی و بین المللی؛
4. حکمرانی خوب = تصمیم سازی در گروه ها مبتنی بر **Fact** و دیدگاه های متفاوت و متعارض و جریان آزاد اطلاعات؛
5. اشتباه کردن جمع، سریع تر اصلاح می شود تا اشتباه کردن فرد؛
6. سیستم ها بهتر اشتباهات را متوجه می شوند تا افراد.